

Brüsszel, 2025. július 31.
(OR. en)

11314/25
ADD 1

Intézményközi referenciaszám:
2025/0243 (NLE)

COPEN 201
DROIPEN 78
JAI 1041
ENV 705
RELEX 1010

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. július 29.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2025) 433 annex
Tárgy:	MELLÉKLETEK a következőhöz: Javaslat A Tanács határozata az Európa Tanács a környezet büntetőjog általi védelméről szóló egyezményének az Európai Unió nevében történő aláírásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 433 annex.

Melléklet: COM(2025) 433 annex

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.7.29.
COM(2025) 433 final

ANNEXES 1 to 2

MELLÉKLETEK

a következőhöz:

**Javaslat
A Tanács határozata**

**az Európa Tanács a környezet büntetőjog általi védelméről szóló egyezményének az
Európai Unió nevében történő aláírásáról**

A Miniszteri Bizottság 134. ülése

(Luxembourg, 2025. május 13–14.)

Az Európa Tanács egyezménye a környezet büntetőjog általi védelméről

PREAMBULUM

Az Európa Tanács tagállamai és ezen egyezmény többi aláírója,

Emlékeztetve az Európa Tanács állam- és kormányfőinek 4. csúcstalálkozóján (Reykjavík, 2023. május 16–17.) elfogadott reykjavíki nyilatkozatra, amelyben az Európa Tanács állam- és kormányfői kijelentették, hogy elkötelezettek amellett, hogy megerősítsék az Európa Tanácsban a környezet emberi jogi vonatkozásaival kapcsolatban végzett munkájukat, azonosítsák a szennyezés, az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése okozta hármaskörnyezeti válság emberi jogokat érintő kihívásait, és hozzájáruljanak az erre vonatkozó közös válaszok kidolgozásához;

Emlékeztetve az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre (ETS 5. sz., 1950) és annak jegyzőkönyveire, az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelméről szóló egyezményre (ETS 104. sz., 1979), valamint az Európa Tanács Európai Táj Egyezményére (ETS 176. sz., 2000);

Tekintettel az európai kiadatási egyezményre (ETS 24. sz., 1957) és jegyzőkönyveire, a kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló európai egyezményre (ETS 30. sz., 1959) és annak jegyzőkönyveire, a büntetőítéletek nemzetközi érvényességéről szóló európai egyezményre (ETS 70. sz., 1970), a büntetőeljárás átadásáról szóló európai egyezményre (ETS 73. sz., 1972), a korrupcióról szóló büntetőjogi egyezményre (ETS 173. sz., 1999), a számítástechnikai bűnözésről szóló egyezményre (ETS 185. sz., 2001) és jegyzőkönyveire, valamint az Európa Tanács pénzmosásról, a bűncselekményből származó jövedelmek felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról, valamint a terrorizmus finanszírozásáról szóló egyezményére (CETS 198. sz., 2005);

Tekintettel az egyéneknek a személyes adatok gépi feldolgozása során való védelméről szóló egyezményre (ETS 108. sz., 1981) és az egyéneknek a személyes adatok gépi feldolgozása során való védelméről szóló egyezményt módosító jegyzőkönyvre (CETS 223. sz., 2018);

Emlékeztetve a Miniszteri Bizottság által az Európa Tanács tagállamai részére tett következő ajánlásokra: a jogi személyiséggel rendelkező vállalkozásoknak a tevékenységük gyakorlása során elkövetett bűncselekményekért való felelősségéről szóló R (88) 18. sz. ajánlásra, az átalakulóban lévő Európában a büntetőjog-politikáról szóló R (96) 8. sz. ajánlásra, a szervezett bűnözés elleni küzdelemre vonatkozó vezérelvekről szóló Rec(2001)11. sz. ajánlásra, a visszaélést bejelentő személyek védelméről szóló Rec(2014) 7. sz. ajánlásra, a tanúk és az igazságszolgáltatással együttműködő személyek védelméről szóló Rec(2022) 9.

sz. ajánlásra, valamint az emberi jogokról és a környezet védelméről szóló Rec(2022) 20. sz. ajánlásra;

Emlékeztetve az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a büntetőjognak a környezet védelméhez való hozzájárulásáról szóló R (77) 28. sz. állásfoglalására;

Emlékeztetve az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2398 (2021) sz. állásfoglalására és „A büntetőjogi és polgári jogi felelősség kérdéseinek kezelése az éghajlatváltozás összefüggésében” című 2213 (2021) sz. ajánlásra, a 2477 (2023) sz. állásfoglalásra és a fegyveres konfliktusok környezeti hatásáról szóló 2246 (2023) sz. ajánlásra, valamint a biztonságos, tiszta, egészséges és fenntartható környezethez való emberi jog reykjavíki folyamat keretében történő érvényesítéséről szóló 2272 (2024) sz. ajánlásra, amely az ököcídium elismerésére szólít fel, amelyre az Európa Tanács bizonyos tagállamainak joga már kiterjed, és amelyet nemzetközi szinten tárgyalnak;

Figyelembe véve az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatát, amely fontos normákat határoz meg az emberi jogok és a környezet védelme tekintetében;

Szem előtt tartva a környezet büntetőjog általi védelméről, valamint a 2008/99/EK és a 2009/123/EK irányelv felváltásáról szóló, 2024. április 11-i (EU) 2024/1203 európai parlamenti és tanácsi irányelvet;

Szem előtt tartva az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezményét (1992) és a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezményt (1998);

Szem előtt tartva az Egyesült Nemzetek keretében létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményt (2000) és az Egyesült Nemzetek Szervezete Korrupció elleni Egyezményét (2003);

Szem előtt tartva a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezményt (CITES) (1973) és az Egyesült Nemzetek Biológiai Sokféleség Egyezményét (1992);

Szem előtt tartva a hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló nemzetközi egyezményt (MARPOL-egyezmény, 1973) és annak jegyzőkönyveit, az „Életbiztonság a tengeren” tárgyú nemzetközi egyezményt (SOLAS-egyezmény, 1974), az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményét (UNCLOS, 1982), a határokat átlépő vízfolyások és nemzetközi tavak védelméről és használatáról szóló egyezményt (1992), valamint a hajók biztonságos és környezetkímélő újrafeldolgozásáról szóló hongkongi nemzetközi egyezményt (2009);

Szem előtt tartva a nukleáris anyagok fizikai védelméről szóló egyezményt és annak módosítását (1979), a nagy távolságra jutó, országhatárokon áttérjedő levegőszennyezésről szóló egyezményt (1979), az ózonréteget lebontó anyagokról szóló montreali jegyzőkönyvet (1987), a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről és ártalmatlanításáról szóló bázeli egyezményt (1989), valamint az országhatáron áttérjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló egyezményt (1991), a nukleáris biztonságról szóló egyezményt (1994), a kiégett fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló közös egyezményt (1997), a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezményt (2001) és a higanyról szóló Minamata egyezményt (2013);

Emlékeztetve az Egyesült Nemzetek emberi környezetről szóló konferenciáján elfogadott nyilatkozatának (1972) és az Egyesült Nemzetek környezetről és fejlődésről szóló riói nyilatkozatának (1992) elveire;

Emlékeztetve az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciáján (COP 21) 2015. december 12-én elfogadott és 2016. április 22-én aláírásra megnyitott Párizsi Megállapodásra, a COP 26 konferencián elfogadott glasgow-i éghajlati paktumra, a COP 28 konferencián elfogadott első globális értékelés eredményére, valamint az Egyesült Nemzetek Biológiai Sokféleség Egyezményének részes felei által 2022. december 18-án elfogadott, a biológiai sokféleségre vonatkozó kunming-montreali keretre;

Emlékeztetve az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének alábbi határozataira: az „Egyesült Nemzetek Szervezete bűnmegelőzési és büntető igazságszolgáltatási programjának, különösen technikai együttműködési kapacitásának megerősítése” című, 2020. december 16-i, A/RES/75/196. sz. határozat; „A környezetet érintő bűncselekmények megelőzése és az ellenük való küzdelem” című, 2021. december 16-i, A/RES/76/185. sz. határozat; „A tiszta, egészséges és fenntartható környezethez való emberi jog” című, 2022. július 28., A/RES/76/300. sz. határozat; valamint „A vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni küzdelem” című, 2023. augusztus 25-i, A/RES/77/325. sz. határozat;

Emlékeztetve az Egyesült Nemzetek Szervezete Gazdasági és Szociális Tanácsának alábbi határozataira: a „Bűnmegelőzés és büntető igazságszolgáltatási válaszlépések a védett vadon élő állat- és növényfajok jogellenes kereskedelme esetén” című, 2013. július 25-i, 2013/40. sz. határozat, „Az erdészeti termékek, többek között a fa, a vadon élő állatok és növények, valamint az erdők egyéb biológiai erőforrásai jogellenes nemzetközi kereskedelmének megelőzése és az ellene folytatott küzdelem terén történő nemzetközi együttműködés” című, 2008. július 24-i, 2008/25. sz. határozat, valamint „A büntetőjog szerepe a környezet védelmében” című, 1996. július 23-i, 1996/10. sz. határozat;

Emlékeztetve „A bűnmegelőzés, a büntető igazságszolgáltatás, valamint a jogállamiság előmozdítása: útban a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend végrehajtása felé” című kiotói nyilatkozatra, amelyet a bűnmegelőzéssel és a büntető igazságszolgáltatással foglalkozó, Kiotóban (Japán) 2021. március 7–12-én tartott tizennegyedik ENSZ-kongresszus fogadott el;

Emlékeztetve az Egyesült Nemzetek keretében létrejött nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezmény részes felei konferenciájának alábbi határozataira: „A technikai segítségnyújtással foglalkozó kormányzati szakértői munkacsoport és az Egyesült Nemzetek nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményének a környezetet érintő nemzetközi szervezett bűnözés megelőzése és az ellene való küzdelem érdekében történő alkalmazásával kapcsolatos nemzetközi együttműködéssel foglalkozó munkacsoport közös tematikus megbeszélésének eredményei” című, 2022. októberi 11/3. sz. határozat, a Bűnmegelőzési és Büntető Igazságszolgáltatási Bizottság 2022. májusi, 31/1. sz., „A vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmének megelőzésére és az ellene folytatott küzdelemre létrejött nemzetközi együttműködés nemzetközi jogi keretének megerősítése” című határozata, valamint „Az Egyesült Nemzetek nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményének hatálya alá tartozó környezetet érintő bűncselekmények megelőzése és az azok elleni küzdelem” című, 2020. októberi 10/6. sz. határozat; valamint

Elismerve az államok elsődleges szerepét és felelősségét a környezeti bűnözés megelőzésére és leküzdésére irányuló politikáik és stratégiáik meghatározásában;

Figyelembe véve a környezeti bűnözés költségeivel kapcsolatos jelenlegi kutatásokat;

Elismerve, hogy a szervezett környezeti bűnözés tevékenységei akadályozzák és aláássák az államok által a környezet védelme, a jogállamiság előmozdítása és a fenntartható fejlődés megvalósítása érdekében tett erőfeszítéseket;

Felismerve, hogy a környezeti bűnözés negatívan hat a gazdaságokra, a közegészségügyre, az emberi biztonságra, az élelmezésbiztonságra, a megélhetésre és az élőhelyekre;

Felismerve a hatékony nemzetközi együttműködés alapvető szerepét a környezeti bűnözés megelőzésében és az ellene folytatott küzdelemben, és e célból elismerve az ilyen együttműködést hátráltató nemzetközi kihívások és akadályok kezelésének, leküzdésének és az azokra való hatékony reagálásnak a fontosságát;

Elismerve továbbá az egyéb érdekelt felek, többek között a magánszektor, a civil társadalom, a nem kormányzati szervezetek, a média, a tudományos élet és a tudományos közösség jelentős hozzájárulását a környezeti bűnözés megelőzéséhez és az ellene folytatott küzdelemhez;

Elismerve azt is, hogy a környezetvédelem területén a civil társadalom, beleértve a környezetvédelmi nem kormányzati szervezeteket is, fontos szerepet játszik a nyilvánosság környezeti kérdésekkel kapcsolatos tudatosságának növelésében, valamint a környezeti bűncselekmények megelőzésében és felderítésében;

Felismerve a jogi személyek kellő gondosságának fontosságát a környezet védelmének biztosítása és a környezeti bűncselekmények megelőzése során;

Felismerve, hogy a környezeti bűnözés egyre inkább területen kívüli hatásokkal jár, és nemzetközi kereskedelem formájában valósul meg, amely a pusztulási jelenségek (éghajlatváltozás, biológiai sokféleség csökkenése, természeti erőforrások kimerülése, élőhelyek pusztulása stb.) felgyorsulásával együtt szükségessé teszi a büntetőjogban a közös és együttműködésen alapuló nemzetközi keret részét képező általános minimumszabályokat;

Felismerve, hogy a környezeti bűnözés számos formát ölthet, amelyeket a jogszabályoknak egyértelmű, hatékony és arányos módon kell azonosítaniuk, meghatározniuk és bűncselekménnyé nyilvánítaniuk, teljes mértékben tiszteletben tartva a jogszerűség elvét;

Felismerve, hogy az ezen egyezmény hatálya alá tartozó egyes szándékos magatartások különösen súlyos környezeti károkat okozhatnak, és hogy ezeket különösen súlyos bűncselekményeknek kell tekinteni,

a következőkben állapodtak meg:

I. fejezet – Célok, hatály, fogalommeghatározások és megkülönböztetésmentesség

1. cikk – Az egyezmény céljai

1. Ezen egyezmény célja:

- (a) a környezeti bűnözés hatékony megelőzése és leküzdése;
- (b) a környezeti bűnözés elleni nemzeti és nemzetközi együttműködés előmozdítása és fokozása;
- (c) szabályozási minimumok megállapítása az államok számára a nemzeti jogszabályokra vonatkozó iránymutatásként;

és ezáltal a környezet védelmének előmozdítása és fokozása.

2. Ezen egyezmény, annak biztosítása érdekében, hogy a részes felek hatékonyan végrehajtsák rendelkezéseit, különleges ellenőrző rendszert hoz létre.

2. cikk – Az egyezmény hatálya

1. Ezt az egyezményt az ezen egyezménnyel összhangban megállapított bűncselekmények megelőzésére, felderítésére, kivizsgálására, büntetőeljárás alá vonására és szankcionálására kell alkalmazni.
2. Ezt az egyezményt béke idején, valamint fegyveres konfliktusok, háború vagy megszállás esetében is alkalmazni kell.

3. cikk – Fogalommeghatározások

Ezen egyezmény alkalmazásában:

- (a) a „jogellenes” kifejezés a nemzeti jog, rendelet, közigazgatási rendelkezés vagy illetékes hatóság által hozott, a környezet védelmét célzó határozat megsértését jelenti, és a magatartást akkor is jogellenesnek kell tekinteni, ha azt valamely részes fél illetékes hatóságának engedélye alapján hajtják végre, amennyiben az engedélyt csalárd módon, vesztegetéssel, zsarolással vagy kényszerítéssel szerezték meg;
- (b) a „víz” kifejezés a felszíni vizek valamennyi kategóriáját jelenti, beleértve a folyókat, a tavakat, az átmeneti vizeket és a parti tengervizeket, valamint az összes felszín alatti víztestet és minden tengervizet is, beleértve az óceánokat és a tengereket;
- (c) a „tengeri ökoszisztéma” kifejezés a növények, gombák, állatok és mikroorganizmusok közösségének dinamikus együttese és élettelen környezetük, amelyek funkcionális egységként hatnak egymásra, ez magában foglalja az élőhelytípusokat, a fajok élőhelyeit és a fajpopulációkat;
- (d) a „hulladék” kifejezés minden olyan anyagot vagy tárgyat jelent, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles.

4. cikk – A megkülönböztetésmentesség elve

Ezen egyezmény rendelkezéseinek részes felek általi végrehajtását nem, faj, bőrszín, nyelv, életkor, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, szexuális irányultság, egészségi állapot, fogyatékosság vagy egyéb helyzet alapján történő megkülönböztetés nélkül kell biztosítani.

II. fejezet – Integrált szakpolitikák és adatgyűjtés

5. cikk – Átfogó és koordinált szakpolitikák

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak érdekében, hogy olyan hatékony, átfogó és összehangolt szakpolitikákat fogadjanak el és hajtsanak végre, amelyek megfelelő intézkedéseket tartalmaznak az ezen egyezménnyel összhangban megállapított bármely bűncselekmény elkövetésének megelőzésére és leküzdésére.
2. A részes felek megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megfelelő mechanizmusokat hozzanak létre a stratégiai és operatív szintű koordinációhoz és együttműködéshez az ezen egyezménnyel összhangban megállapított bűncselekmények megelőzésében és leküzdésében érintett valamennyi illetékes hatóságuk között. Az ilyen mechanizmusoknak a következőkre kell irányulniuk:

- (a) a büntetőjogi és közigazgatási végrehajtás közötti kapcsolat közös értelmezésének biztosítása, valamint a közös prioritások és gyakorlatok elfogadása;
 - (b) stratégiai és operatív célú információcsere a nemzeti jog keretein belül, beleértve az adatvédelmi szabályokat is; valamint
 - (c) a bevált gyakorlatok cseréje.
3. A részes felek mérlegelik egy vagy több hivatalos szerv kijelölését vagy létrehozását, amelyek feladata az ezen egyezményrel összhangban megállapított bármely bűncselekmény elkövetésének megelőzésére és leküzdésére irányuló szakpolitikák és intézkedések összehangolása, végrehajtása, nyomon követése és értékelése, figyelembe véve alkotmányos hagyományait, jogrendszereit és nemzeti körülményeit.
4. Az e cikk alapján hozott intézkedésekbe be kell vonni valamennyi érintett szereplőt, például a kormányzati szerveket, a nemzeti, regionális és helyi parlamenteket és hatóságokat, beleértve az igazságszolgáltatást, az ügyészeket, a bűnüldöző hatóságokat és adott esetben a nem kormányzati szervezeteket és más érintett szervezeteket és jogalanyokat.
5. A részes felek mérlegelik az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekmények megelőzésével, kivizsgálásával, büntetőeljárás alá vonásával és az azokkal kapcsolatos ítélethozatallal foglalkozó szakosodott nyomozóegységek, ügyészek és bírák kijelölését, figyelembe véve alkotmányos hagyományait, jogrendszereit és nemzeti körülményeit; valamint kellő tiszteletben tartva a jogi szakemberek jogállására és feladataira vonatkozó szabályokat.

6. cikk – Nemzeti stratégia

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak érdekében, hogy létrehozzák és közzétegyék az ezen egyezményrel összhangban létrehozott, a bűncselekmények megelőzésére és leküzdésére vonatkozó nemzeti stratégiát, amely a következőkre irányul:

- (a) a nemzeti szakpolitika célkitűzései és prioritásai e területen;
- (b) az illetékes hatóságok szerepe és feladatköre;
- (c) a szükséges erőforrások meghatározása és a végrehajtási szakemberek szakosodásának támogatása;
- (d) intézkedések annak rendszeres értékelésére, hogy a nemzeti stratégia célkitűzései teljesülnek-e; valamint
- (e) az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekmények és a kapcsolódó jogsértések megelőzésével és leküzdésével közvetlenül összefüggő ügyekkel foglalkozó nemzetközi hálózatok támogatása.

7. cikk – Források

A részes felek megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásokat különítenek el az ezen egyezményrel összhangban megállapított bármely bűncselekmény elkövetésének megelőzésére és leküzdésére.

8. cikk – Szakemberek képzése

1. A részes felek megfelelő és rendszeres multidiszciplináris, technikai és jogi képzést biztosítanak az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekmények

megelőzésével, felderítésével, kivizsgálásával, büntetőeljárás alá vonásával és az azokkal kapcsolatos ítélethozatallal foglalkozó érintett szakemberek számára, a jogi szakemberek jogállására és feladataira vonatkozó szabályok kellő tiszteletben tartása mellett.

2. A részes felek ösztönzik, hogy az e cikk (1) bekezdésében említett képzésbe beépítsék az összehangolt, többszereplős együttműködésre vonatkozó oktatást annak érdekében, hogy az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekményekkel kapcsolatos ügyekben lehetséges legyen a vissza- és továbbutalások átfogó és megfelelő kezelése.

9. cikk – Adatgyűjtés és kutatás

1. Ezen egyezmény végrehajtása céljából a részes felek vállalják, hogy:
 - (a) rendszeres időközönként megfelelő statisztikai adatokat gyűjtenek az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekményekkel kapcsolatos ügyekről; valamint
 - (b) előmozdítják a környezeti bűnözéssel kapcsolatos kutatást annak érdekében, hogy tanulmányozzák annak kiváltó okait és hatásait, előfordulási gyakoriságát és az elítélések arányát, valamint az ezen egyezmény végrehajtása érdekében hozott intézkedések hatékonyságát.
2. A részes felek az ezen egyezmény 46. cikkében említett részes felek bizottsága rendelkezésére bocsátják az e cikk alapján összegyűjtött információkat.
3. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az e cikk alapján gyűjtött információk a nyilvánosság számára hozzáférhetők legyenek.

III. fejezet – Megelőzés

10. cikk – Általános kötelezettségek

A részes felek, adott esetben a civil társadalommal és a nem kormányzati szervezetekkel együttműködve, megteszik a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak megelőzése érdekében, hogy bármely természetes vagy jogi személy az ezen egyezményrel összhangban megállapított bármely bűncselekményt elkövethessen.

11. cikk – Figyelemfelhívás

1. A részes felek, adott esetben a civil társadalommal és a nem kormányzati szervezetekkel együttműködve, megteszik a szükséges intézkedéseket a környezeti bűnözés megelőzésével és az ellene folytatott küzdelemmel kapcsolatos tájékoztató és figyelemfelkeltő kampányok előmozdítása vagy szervezése érdekében.
2. A részes felek megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy biztosítsák az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekmények megelőzéséhez rendelkezésre álló intézkedésekkel kapcsolatos információk széles körű terjesztését a nyilvánosság körében.

IV. fejezet – Anyagi büntetőjog

1. szakasz – Szennyezés, termékek és anyagok

12. cikk – Jogellenes szennyezéssel kapcsolatos bűncselekmények

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék az anyagok, energia vagy ionizáló sugárzás levegőbe, talajba vagy vízbe történő bejuttatását, kibocsátását vagy bevezetését, amely bármely személy halálát vagy súlyos sérülését okozza vagy okozhatja, vagy jelentős károsodást okoz vagy okozhat a levegő, a talaj vagy a víz minőségében, illetve az állatokban vagy a növényekben.

13. cikk – A környezetvédelmi követelményeket sértő termékek forgalomba hozatalával kapcsolatos bűncselekmények

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék az olyan termék tilalom vagy a környezet védelmét célzó egyéb követelmény megsértésével történő forgalomba hozatalát, amelynek nagyobb léptékű használata – nevezetesen a termék több felhasználó általi használata, azok számától függetlenül – anyagok, energia vagy ionizáló sugárzás levegőbe, talajba vagy vízbe történő bejuttatását, kibocsátását vagy bevezetését eredményezi, és bármely személy halálát vagy súlyos sérülését okozza vagy okozhatja, vagy jelentős károsodást okoz vagy okozhat a levegő, a talaj vagy a víz minőségében, illetve az állatokban vagy a növényekben.

14. cikk – Vegyi anyagokkal kapcsolatos bűncselekmények

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék a szabályozott vegyi anyagok gyártását, forgalomba hozatalát vagy forgalmazását, behozatalát, kivitelét vagy felhasználását, akár önmagukban, akár keverékekben vagy árucikkekben, beleértve az árucikkekhez való hozzáadásukat is, amennyiben az ilyen magatartást a környezet védelmét célzó nemzeti jog tiltja, és amennyiben az bármely személy halálát vagy súlyos sérülését okozza vagy okozhatja, vagy a levegő, a talaj vagy a víz minőségének, illetve az állatoknak vagy növényeknek a jelentős károsodását okozza vagy okozhatja.
2. A felek meghatározhatják azokat a nemzeti rendelkezéseket, amelyeket e cikk (1) bekezdésének hatálya alá vonnak, és azokról értesíthetik a Titkárságot.

15. cikk – Radioaktív anyagokkal vagy készítményekkel kapcsolatos bűncselekmények

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék a radioaktív anyagok gyártását, előállítását, feldolgozását, kezelését, használatát, tartását, tárolását, szállítását, behozatalát, kivitelét vagy ártalmatlanítását, amennyiben ez a magatartás bármely személy halálát vagy súlyos sérülését okozza vagy okozhatja, vagy a levegő, a talaj vagy a víz minőségének, illetve az állatoknak vagy növényeknek a jelentős károsodását okozza vagy okozhatja.

16. cikk – Higannyal kapcsolatos bűncselekmények

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék a higany, a higanyvegyületek, a higanykeverékek és hozzáadott higanyt tartalmazó termékek

gyártását, felhasználását, tárolását, behozatalát vagy kivitelét, amennyiben az ilyen magatartás bármely személy halálát vagy súlyos sérülését okozza vagy okozhatja, vagy a levegő, a talaj vagy a víz minőségének, illetve az állatoknak vagy növényeknek a jelentős károsodását okozza vagy okozhatja.

17. cikk – Ózonkárosító anyagokkal kapcsolatos bűncselekmények

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék az ózonkárosító anyagok előállítását, forgalomba hozatalát, behozatalát, kivitelét, felhasználását vagy kibocsátását, vagy az ilyen anyagokat tartalmazó, illetve ilyen anyagokon alapuló termékek és berendezések előállítását, forgalomba hozatalát, behozatalát vagy kivitelét.

18. cikk – Üvegházhatású gázokkal kapcsolatos bűncselekmények

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék a fluortartalmú üvegházhatású gázok előállítását, forgalomba hozatalát, behozatalát, kivitelét, felhasználását vagy kibocsátását, vagy az ilyen gázokat tartalmazó, illetve ilyen gázokon alapuló termékek és berendezések előállítását, forgalomba hozatalát, behozatalát vagy kivitelét.

2. szakasz – Hulladék

19. cikk – A hulladék jogellenes gyűjtésével, kezelésével, fuvarozásával, hasznosításával, ártalmatlanításával vagy szállításával kapcsolatos bűncselekmények

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék a hulladék gyűjtését, kezelését, szállítását, hasznosítását vagy ártalmatlanítását, az ilyen műveletek felügyeletét és a hulladéklerakók utógondozását, beleértve a kereskedőként vagy közvetítőként végzett tevékenységet is (hulladékgazdálkodás), amennyiben az ilyen magatartás:
 - (a) a nemzeti joggal összhangban meghatározott veszélyes hulladékot érint, és az nem elhanyagolható mennyiségű; vagy
 - (b) az e cikk (1) bekezdésnek a) pontjában említettől eltérő hulladékot érint, és bármely személy halálát vagy súlyos sérülését, illetve a levegő, a talaj vagy a víz minőségének, vagy állatoknak vagy növényeknek a jelentős károsodását okozza vagy okozhatja.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék a nemzetközi hulladékszállítást, amennyiben az ilyen szállítás nem elhanyagolható mennyiséget érint, függetlenül attól, hogy az egyszeri vagy – egymással összefüggőnek látszó – többszöri szállítás keretében történik-e.

3. szakasz – Létesítmények

20. cikk – Olyan létesítmény jogellenes üzemeltetésével vagy bezárásával kapcsolatos bűncselekmények, amelyben veszélyes tevékenységet folytatnak

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék a veszélyes tevékenységet folytató létesítmény üzemeltetését vagy bezárását, amennyiben az ilyen magatartás bármely személy

halálát vagy súlyos sérülését okozza vagy okozhatja, vagy a levegő, a talaj vagy a víz minőségének, illetve az állatoknak vagy növényeknek a jelentős károsodását okozza vagy okozhatja.

2. A felek meghatározhatják azokat a nemzeti rendelkezéseket, amelyeket e cikk (1) bekezdésének hatálya alá vonnak, és azokról értesíthetik a Titkárságot.

21. cikk – Olyan létesítmény jogellenes üzemeltetésével vagy bezárásával kapcsolatos bűncselekmények, amelyben veszélyes anyagok találhatók

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék a veszélyes anyagokat vagy keverékeket tároló vagy felhasználó létesítmény üzemeltetését vagy bezárását, amennyiben az ilyen magatartás bármely személy halálát vagy súlyos sérülését okozza vagy okozhatja, vagy a levegő, a talaj vagy a víz minőségének, illetve az állatoknak vagy növényeknek a jelentős károsodását okozza vagy okozhatja.
2. A felek meghatározhatják azokat a nemzeti rendelkezéseket, amelyeket e cikk (1) bekezdésének hatálya alá vonnak, és azokról értesíthetik a Titkárságot.

4. szakasz – Hajók

22. cikk – Hajók jogellenes újrafeldolgozásával kapcsolatos bűncselekmények

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék, ha a hajó tulajdonosa nem tartja be azokat az alkalmazandó követelményeket, amelyek előírják a hajó környezetvédelmi előírásoknak megfelelő hajó-újrafeldolgozó létesítményben történő újrafeldolgozását.

23. cikk – Szennyező anyagok hajók általi kibocsátásával kapcsolatos bűncselekmények

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék a hajók általi szennyezőanyag-kibocsátást, amennyiben az ilyen magatartás a vízminőség romlását vagy a tengeri környezet károsodását okozza vagy okozhatja.

5. szakasz – Természeti erőforrások

24. cikk – Felszíni vagy felszín alatti víz jogellenes kivételével kapcsolatos bűncselekmények

A részes felek megteszik a szükséges jogszabályi intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék a felszíni vagy felszín alatti vizek olyan kivételét, amely jelentős károsodást okoz vagy okozhat a felszíni víztestek ökológiai állapotában vagy ökológiai potenciáljában, vagy a felszín alatti víztestek mennyiségi állapotában.

25. cikk – Jogellenes fakitermelésből származó fa kereskedelmével kapcsolatos bűncselekmények

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék a jogellenesen kitermelt fa vagy az ilyen fából származó termékek forgalomba hozatalát, kivéve ha a magatartás elhanyagolható mennyiséget érint.

26. cikk – Jogellenes bányászattal kapcsolatos bűncselekmények

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék azokat a bányászati tevékenységeket, amelyekhez a nemzeti jog szerint környezeti hatásvizsgálat vagy azzal egyenértékű környezetvédelmi eljárás lefolytatása szükséges, amennyiben azokat a nemzeti jogban meghatározott környezetvédelmi szempontokra vonatkozó, jogszabályban előírt engedély nélkül végzik, és ha azok bármely személy halálát vagy súlyos sérülését, illetve a levegő, a talaj vagy a víz minőségének, illetve az állatoknak vagy növényeknek a jelentős károsodását okozzák vagy okozhatják.
2. A felek meghatározhatják azokat a nemzeti rendelkezéseket, amelyeket e cikk (1) bekezdésének hatálya alá vonnak, és azokról értesíthetik a Titkárságot.

6. szakasz – Biológiai sokféleség

27. cikk – A védett, vadon élő állatok vagy növények jogellenes elpusztításával, megsemmisítésével, elvételeivel és birtoklásával kapcsolatos bűncselekmények

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék a védett, vadon élő állat- vagy növényfajok egy vagy több példányának elpusztítását, megsemmisítését, elvételét vagy birtoklását, beleértve azok részeinek vagy származékainak elvételét vagy birtoklását is, kivéve ha adott esetben a faj védettségi helyzetét figyelembe véve a magatartás az ilyen példányok elhanyagolható mennyiségét érinti.

28. cikk – A védett, vadon élő állatok vagy növények jogellenes kereskedelmével kapcsolatos bűncselekmények

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék a védett, vadon élő állat- vagy növényfajok egy vagy több példányának értékesítését vagy értékesítésre való felkínálását, beleértve azok részeit vagy származékait is, kivéve ha adott esetben a faj védettségi helyzetét figyelembe véve a magatartás az ilyen példányok elhanyagolható mennyiségét érinti.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék a védett, vadon élő állat- vagy növényfajok egy vagy több példányával történő országhatárokon átnyúló kereskedést, beleértve azok részeit vagy származékait is, kivéve ha adott esetben a faj védettségi helyzetét figyelembe véve a magatartás az ilyen példányok elhanyagolható mennyiségét érinti.

29. cikk – Védett területen belüli élőhelyek jogellenes károsításával kapcsolatos bűncselekmények

1. A részes felek megteszik a szükséges jogszabályi intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménynek minősítsék a védett területen belüli élőhely károsodását okozó magatartásokat vagy a védett területen belüli védett állatfajok megzavarását, amennyiben e károsodás vagy zavarás jelentős mértékű.
2. A felek meghatározhatják a védett területen belüli élőhelyeket és a védett állatfajokat, amelyeket e cikk (1) bekezdésének hatálya alá vonnak, és azokról értesíthetik a Titkárságot.

30. cikk – Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos bűncselekmények

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén nemzeti joguk szerint bűncselekménnyé nyilvánítsák az olyan idegenhonos inváziós fajoknak az ország területére történő behozatalát, forgalomba hozatalát, tartását, tenyésztését, szállítását, használatát, cseréjét, szaporításának, tenyésztésének vagy termesztésének lehetővé tételét, környezetbe való kiengedését vagy elterjesztését, amelyeket a nemzeti jog a környezetre veszélyes fajként határoz meg, amennyiben az ilyen magatartás bármely személy halálát vagy súlyos sérülését okozza vagy okozhatja, vagy a levegő, a talaj vagy a víz minőségének, illetve az állatoknak vagy növényeknek a jelentős károsodását okozza vagy okozhatja.

7. szakasz – Különösen súlyos bűncselekmény

31. cikk – Különösen súlyos bűncselekmény

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy az ezen egyezményrel összhangban megállapított bármely bűncselekményt különösen súlyos bűncselekménnyek minősítsék, amennyiben azt szándékosan követik el, és amennyiben az ilyen bűncselekmény jelentős méretű vagy környezeti értékű ökoszisztéma, vagy védett területen található élőhely, vagy a levegő-, talaj- vagy vízminőség pusztulását, vagy visszafordíthatatlan, hosszan tartó, széles körű és jelentős károsodását okozza.

8. szakasz – Általános büntetőjogi rendelkezések

32. cikk – Felbujtás, bűnsegély és kísérlet

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekmények elkövetésére való felbujtás és az azokhoz nyújtott bűnsegély bűncselekménnyek minősüljön.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén bűncselekménnyek minősítsék az ezen egyezmény 12–21. és 23–25. cikkével, 28. cikkének (2) bekezdésével és 30. cikkével összhangban megállapított bűncselekmények elkövetésére irányuló kísérleteket.
3. A részes felek mérlegelik a szükséges jogalkotási intézkedések megtételét annak érdekében, hogy jogellenes és szándékos elkövetés esetén bűncselekménnyek minősítsék az ezen egyezmény 27. cikkével és 28. cikkének (1) bekezdésével összhangban megállapított bűncselekmények elkövetésére irányuló kísérleteket.

33. cikk – Joghatóság

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket, hogy megállapítsák joghatóságukat a jelen egyezményrel összhangban megállapított bármely bűncselekmény tekintetében, ha a bűncselekményt:
 - (a) valamely részes fél területén;
 - (b) valamely részes fél lobogója alatt közlekedő hajó fedélzetén;
 - (c) valamely részes fél jogszabályai szerint bejegyzett repülőgép fedélzetén követték el; vagy
 - (d) valamely részes fél egyik állampolgára követte el.
2. A részes felek mérlegelik a szükséges jogalkotási intézkedések megtételét annak érdekében, hogy megállapítsák joghatóságukat a jelen egyezményrel összhangban

megállapított bármely bűncselekmény tekintetében, ha a bűncselekményt valamely állampolgárunk ellen követték el.

3. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket az ezen egyezményrel összhangban megállapított bármely bűncselekményre vonatkozó joghatóságuk megállapítása érdekében, amennyiben a feltételezett elkövetők a területükön tartózkodnak, és kizárólag állampolgárságuk miatt nem adhatók ki egy másik államnak.
4. Amennyiben több részes fél is megállapítja a joghatóságát a jelen egyezményben meghatározott, feltételezett bűncselekmény vonatkozásában, az érintett részes felek, amennyiben szükséges, tárgyalást folytatnak egymással a vádemelés lefolytatása szempontjából legmegfelelőbb joghatóság meghatározása érdekében.
5. A nemzetközi jog általános szabályainak sérelme nélkül ez az egyezmény nem zárja ki, hogy valamely részes fél nemzeti joga alapján gyakorolja a büntető joghatóságot.

34. cikk – A jogi személyek felelőssége

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak biztosítására, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatók legyenek az egyezményrel összhangban megállapított bűncselekményekért, amelyeket akár saját nevében eljárva, akár a jogi személy valamely szervének tagjaként eljárva olyan személy követett el a jogi személy javára, aki a jogi személyen belül vezető tisztséget tölt be, amely a következők egyikén alapul:
 - (a) a jogi személy képviselőjének joga;
 - (b) a jogi személy nevében történő döntéshozatali jogosultság; vagy
 - (c) a jogi személyen belüli ellenőrzés gyakorlásának joga.
2. Az e cikk (1) bekezdésében meghatározott eseteken kívül a részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak biztosítására, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatók legyenek, amennyiben az e cikk (1) bekezdésében említett természetes személy által gyakorolt felügyelet vagy ellenőrzés hiánya tette lehetővé, hogy a jogi személy javára egy neki alárendelt személy az egyezményrel összhangban megállapított valamely bűncselekményt elkövesse.
3. A részes fél jogrendjétől függően a jogi személyek felelőssége büntetőjogi, polgári vagy közigazgatási jogi lehet.
4. Az ilyen jellegű felelősség nem érinti a bűncselekményt elkövető természetes személy büntetőjogi felelősségét.

35. cikk – Büntetések és intézkedések

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak biztosítására, hogy az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekményeket, amennyiben azokat természetes személyek követik el, olyan hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal büntessék, amelyek figyelembe veszik a bűncselekmény súlyosságát. A rendelkezésre álló szankciók közé tartozik a szabadságvesztés, és közéjük tartozhatnak a pénzügyi szankciók is.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 34. cikk alapján felelősségre vont jogi személyek hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal legyenek sújthatók, amelyekbe beletartoznak a

büntetőjogi vagy nem büntetőjogi jellegű pénzügyi szankciók, valamint beletartozhatnak egyéb szankciók is, mint például:

- (a) a kereskedelmi tevékenység folytatásától való eltiltás;
- (b) az állami kedvezményekből vagy támogatásokból való kizárás;
- (c) a közfinanszírozáshoz való hozzáférésből történő kizárás, beleértve a közbeszerzési eljárásokat, a támogatásokat és a koncessziókat, valamint az engedélyek és felhatalmazások visszavonását;
- (d) bírósági felügyelet alá helyezés;
- (e) bíróság által elrendelt felszámolás;
- (f) az olyan tevékenységek végzésére vonatkozó engedélyek vagy jóváhagyások felfüggesztése, visszavonása vagy érvénytelenítése, amelyek a releváns bűncselekmény elkövetését eredményezték;
- (g) közérdek fennállása esetén a környezeti bűncselekménnyel kapcsolatos bírósági határozat egészének vagy egy részének közzététele a magánélet védelmére vagy az adatvédelemre vonatkozó szabályok sérelme nélkül; vagy
- (h) a környezetvédelmi előírások betartásának fokozása érdekében kötelezés a kellő gondosságra vonatkozó rendszerek létrehozására.

3. A részes felek nemzeti jogrendszerükön belül a lehető legnagyobb mértékben elfogadják azokat a jogalkotási és egyéb intézkedéseket, amelyek szükségesek lehetnek az alábbiak befagyasztásához, lefoglalásához és elkobzásához:

- (a) elkövetési eszközök, azaz bármilyen vagyontárgy, amelyet bármely módon, részben vagy egészben az ezen egyezményrel összhangban megállapított bármely bűncselekmény vagy bűncselekmények elkövetéséhez használtak vagy használni szándékoztak; valamint
- (b) az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekményekből származó jövedelmek, vagy az olyan vagyontárgy, amelynek értéke megfelel az ilyen jövedelemnek.

4. A részes felek nemzeti jogukkal összhangban mérlegelik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedések meghozatalát, hogy a természetes és jogi személyekre alkalmazandó szankciók és intézkedések közé felvegyék a környezet helyreállítását a következő rendelkezéseknek megfelelően:

- (a) az illetékes hatóság bizonyos feltételek mellett elrendelheti a környezet helyreállítását az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekménnyel kapcsolatban; valamint
- (b) az illetékes hatóság a környezet helyreállítására vonatkozó be nem tartott végzést a végzés hatálya alá tartozó személy költségére végrehajthatóvá nyilváníthatja, vagy e személy más büntetőjogi vagy nem büntetőjogi szankciókkal sújtható a végzés helyett vagy annak kiegészítéseként.

36. cikk – Súlyosító körülmények

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak biztosítására, hogy az alábbi körülmények közül egy vagy több – amennyiben nem tényállási eleme a bűncselekménynek – a nemzeti jog vonatkozó rendelkezéseivel összhangban súlyosító körülményként figyelembe vehető legyen az ezen egyezményrel

összhangban megállapított bűncselekményekkel kapcsolatos szankciók meghatározásakor, nevezetesen:

- (a) a bűncselekmény súlyos és széles körű vagy súlyos és hosszú távú, illetve súlyos és visszafordíthatatlan kárt okozott az ökoszisztémában;
- (b) a bűncselekményt bűnszervezet keretében követték el;
- (c) a bűncselekmény hamis vagy hamisított okirat elkövető általi felhasználásával járt;
- (d) a bűncselekményt hivatalos személy vagy személyek követték el feladataik ellátása során;
- (e) az elkövetőt korábban jogerősen elítélték az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekmények miatt; vagy
- (f) a bűncselekmény közvetlenül vagy közvetve jelentős pénzügyi hasznot hozott, vagy ezzel számoltak, illetve a bűncselekmény révén jelentős kiadásokat kerültek el, amennyiben az ilyen hasznok vagy kiadások megállapíthatók.

2. Az e cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett súlyosító körülmény nem alkalmazandó az egyezmény 31. cikkében említett bűncselekményre.

37. cikk – Más részes fél által hozott korábbi ítéletek

A részes felek mérlegelik a szükséges jogalkotási intézkedések meghozatalát annak érdekében, hogy a szankciók meghatározásakor figyelembe lehessen venni a valamely másik részes fél által hozott jogerős ítéleteket az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekményekkel kapcsolatban.

V. fejezet – Nyomozás, büntetőeljárás és eljárásjog

38. cikk – Az eljárás megindítása és folytatása

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak biztosítására, hogy az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás vagy vádemelés ne feljelentésen alapuljon, és hogy az eljárás a feljelentés visszavonása esetén is folytatódhasson.

39. cikk – Az eljárásban való részvétel joga

A részes felek nemzeti jogukkal összhangban mérlegelik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedések meghozatalát annak érdekében, hogy a kellő érdekeltséggel rendelkező vagy jogsértésre hivatkozó személyek, valamint a környezetvédelmet előmozdító nem kormányzati szervezetek számára biztosítsák az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárásokban való részvétel jogát, amennyiben az ilyen személyek és szervezetek eljárási jogai a részes felek nemzeti jogrendszerében léteznek más bűncselekményekkel kapcsolatos eljárásokban, például magánfélként.

VI. fejezet – Nemzetközi együttműködés

40. cikk – Nemzetközi bűnügyi együttműködés

1. A részes felek ezen egyezmény rendelkezéseivel összhangban, valamint a büntetőügyekben folytatott együttműködésről szóló vonatkozó nemzetközi és regionális jogi eszközök, továbbá az egységes vagy kölcsönös jogszabályok és belső

jogszabályok alapján elfogadott megállapodások alkalmazása révén a lehető legszélesebb körben együttműködnek egymással a következő célokból:

- (a) az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekmények megelőzése, leküzdése és a velük kapcsolatos büntetőeljárások lefolytatása, beleértve a befagyasztást, a lefoglalást és az elkobzást;
 - (b) az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekmények tanúinak és bejelentőinek védelme és segítése, valamint az igazságszolgáltatással való együttműködés;
 - (c) az ezen egyezményrel összhangban meghatározott bűncselekmények alapján nyomozás vagy eljárás folytatása; valamint
 - (d) a részes felek igazságügyi hatóságai által hozott vonatkozó büntetőítéletek végrehajtása.
2. Ha egy olyan részes fél, amely a kiadatást vagy a kölcsönös bűnügyi jogsegélyt szerződés meglététől teszi függővé, kiadatás vagy bűnügyi jogsegély iránti kérelmet kap egy olyan féltől, amellyel nem kötött ilyen szerződést, a nemzetközi jog szerinti kötelezettségeinek teljes körű tiszteletben tartása mellett és a megkeresett részes fél nemzeti jogában előírt feltételek mellett ezt az egyezményt az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekmények tekintetében a kiadatás vagy a kölcsönös bűnügyi jogsegély jogalapjának tekintheti, és e célból értelemszerűen alkalmazhatja az Egyesült Nemzetek nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményének 16. és 18. cikkét.

41. cikk – Tájékoztatás

1. Az egyik részes fél belső jogának keretein belül előzetes megkeresés nélkül továbbíthatja a másik részes félnek a saját nyomozásai keretében szerzett információkat, ha úgy ítéli meg, hogy az ilyen információk felfedése segítheti az átvevő részes felet az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekmények megelőzésében, vagy az ilyen bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozások vagy eljárások megindításában, illetve lefolytatásában, vagy hogy e közlés nyomán a másik részes fél az egyezmény 40. cikke szerinti együttműködést fog kezdeményezni.
2. Az e cikk (1) bekezdésével összhangban információkat átvevő részes fél ezeket az információkat továbbítja illetékes hatóságainak annak érdekében, hogy azok – amennyiben helyénvalónak ítélik – eljárás indíthassanak, vagy hogy ezeket az információkat a vonatkozó polgári és büntetőeljárások során figyelembe lehessen venni.
3. Az információt szolgáltató részes fél nemzeti jogának megfelelően meghatározhatja azokat a feltételeket, amelyeket az információkat átvevő részes félnek az információk felhasználásánál figyelembe kell vennie. Ezen feltételeket az információt átvevő részes fél köteles betartani.

42. cikk – Adatvédelem

A személyes adatok valamely részes fél általi, ezen egyezmény 40. és 41. cikkével összhangban történő továbbítására csak akkor kerülhet sor, ha a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályokban és nemzetközi megállapodásokban lefektetett feltételek teljesülnek.

VII. fejezet – Védelmi intézkedések

43. cikk – A sértett jogállása a nyomozásban és a büntetőeljárásban

1. A részes felek nemzeti jogukkal összhangban megteszik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket a sértettek jogainak és érdekeinek a nyomozás és az eljárás valamennyi szakaszában történő védelme érdekében, különösen az alábbiak révén:
 - (a) tájékoztatják őket jogaikról és a rendelkezésükre álló szolgáltatásokról, valamint kérésre a feljelentésük nyomán hozott intézkedésekről, a felhozott vádokról és a büntetőeljárás állásáról – kivéve az olyan kivételes eseteket, amikor az ilyen értesítés hátrányosan befolyásolhatja az ügy megfelelő lefolytatását –, valamint a büntetőeljárásban betöltött szerepükről és ügyük kimeneteléről;
 - (b) lehetővé teszik, hogy a nemzeti jog eljárási szabályaival összhangban meghallgassák őket, bizonyítékot szolgáltatassanak, és megválaszthassák, hogy milyen módon mutatják be véleményüket, szükségleteiket és aggályait, közvetlenül vagy közvetítón keresztül, és ezek figyelembevétele biztosított legyen;
 - (c) megfelelő támogató szolgáltatásokat nyújtanak nekik, hogy jogaiknak és érdekeiknek kellően hangot adhassanak, és ezek figyelembevétele biztosított legyen; valamint
 - (d) biztosítják, hogy rendelkezésre álljanak olyan intézkedések, amelyek megvédik az sértetteket és családtagjaikat a másodlagos és ismételt áldozattá válástól, a megfélemlítéstől és a megtorlástól.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az áldozatok az illetékes hatóságokkal való első kapcsolatfelvételtől kezdve hozzáférjenek a vonatkozó bírósági és közigazgatási eljárásokra vonatkozó információkhoz.
3. A részes felek biztosítják, hogy a sértettek költségmentességet vehessenek igénybe, amennyiben a büntetőeljárásban részt vevő fél jogállásával rendelkeznek. A költségmentesség sértettek általi igénybevételeire vonatkozó feltételeit vagy eljárási szabályait a nemzeti jog határozza meg.
4. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket annak biztosítására, hogy az ezen egyezményvel összhangban megállapított bűncselekmény sértettjei a lakóhelyüktől eltérő részes fél területén történő elkövetés esetén a lakóhelyük szerinti állam illetékes hatóságainál tehessenek feljelentést, ha azt nem tudják azon részes fél területén megtenni, ahol a bűncselekményt elkövették, vagy – az adott részes fél nemzeti joga szerinti súlyos bűncselekmény esetén – ha nem kívánják ott megtenni.
5. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a csoportok, alapítványok, egyesületek, kormányzati vagy nem kormányzati szervezetek tagjai számára, hogy az ezen egyezményvel összhangban megállapított bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárások során hozzájárulásukkal segítséget és/vagy támogatást nyújtsanak a sértetteknek, kivéve ha ezzel ellentétes, indokolással ellátott határozatot hoztak.

44. cikk – A tanúk védelme

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket annak érdekében, hogy hatékony és megfelelő védelmet nyújtsanak az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárások során a tanúk, valamint adott esetben hozzátartozóik és a hozzájuk közel álló más személyek számára az esetleges megtorlás vagy megfélemlítés bármely formájával szemben.
2. E cikk (1) bekezdését a sértettekre is alkalmazni kell, amennyiben tanúk.

45. cikk – A bűncselekményeket bejelentő vagy az igazságszolgáltatással együttműködő személyek védelme

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket annak érdekében, hogy hatékony és megfelelő védelmet nyújtsanak azok számára, akik az ezen egyezményrel összhangban megállapított bűncselekményeket bejelentik, vagy más módon együttműködnek a nyomozó vagy bűnüldöző hatóságokkal.

VIII. fejezet – Nyomonkövetési mechanizmus

46. cikk – A részes felek bizottsága

1. A részes felek bizottsága az egyezmény részes feleinek képviselőiből áll.
2. A részes felek bizottságát az Európa Tanács főtitkára hívja össze. Első ülésére a jelen egyezmény hatálybalépését követő egy éven belül kerül sor az egyezményt megerősítő tizedik aláíró általi megerősítéstől számítva. Ezt követően a bizottság a részes felek legalább egyharmada vagy a főtitkár kérésére ül össze.
3. A részes felek bizottsága elfogadja eljárási szabályzatát.
4. Bármely részes fél, amely nem tagja az Európa Tanácsnak, hozzájárul a részes felek bizottsága tevékenységeinek finanszírozásához. Az Európa Tanácsban tagsággal nem rendelkező államok hozzájárulását a Miniszteri Bizottság és a tagsággal nem rendelkező állam közösen állapítják meg.

47. cikk – Egyéb képviselők

1. Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése, az emberi jogi biztos, a bűnügyi problémákkal foglalkozó európai bizottság (a továbbiakban: CDPC), valamint az Európa Tanács egyéb érintett kormányközi bizottságai egy-egy képviselőt neveznek ki a részes felek bizottságába.
2. A Miniszteri Bizottság a részes felek bizottságával folytatott konzultációt követően felkérheti az Európa Tanács más szerveit, hogy jelöljenek ki képviselőt a részes felek bizottságába.
3. A civil társadalom, és különösen a nem kormányzati szervezetek képviselői megfigyelőként részt vehetnek a részes felek bizottságában az Európa Tanács vonatkozó szabályai által megállapított eljárás szerint.
4. Az e cikk (1)–(3) bekezdése szerint kinevezett képviselők szavazati jog nélkül vesznek részt a részes felek bizottságának ülésein.

48. cikk – A részes felek bizottságának feladatai

1. A részes felek bizottsága figyelemmel kíséri a jelen egyezmény végrehajtását. A részes felek bizottságának eljárási szabályzata meghatározza az egyezmény végrehajtásának értékelésére szolgáló eljárást.

2. A felek bizottsága elősegíti az információk, tapasztalatok és bevált gyakorlatok összegyűjtését, elemzését és cseréjét az államok között annak érdekében, hogy javítsa a részes felek környezet büntetőjog általi védelmére való képességét.
3. A részes felek bizottsága adott esetben:
 - (a) megkönnyíti a jelen egyezmény hatékony alkalmazását és végrehajtását, beleértve a problémák és a jelen egyezményhez fűzött nyilatkozatok vagy fenntartások hatásának vizsgálatát; valamint
 - (b) véleményt nyilvánít bármely, a jelen egyezmény alkalmazását érintő kérdésben, és megkönnyíti a jelentős jogi, politikai vagy technológiai fejlesztésekre vonatkozó információcserét.
4. A részes felek bizottságát az Európa Tanács Titkársága segíti a jelen cikk szerinti feladataik ellátásában.
5. A CDPC-t rendszeresen tájékoztatni kell az e cikk (1)–(3) bekezdésében említett tevékenységekről.

IX. fejezet – Egyéb nemzetközi jogforrásokkal való kapcsolat

49. cikk – Egyéb nemzetközi jogforrásokkal való kapcsolat

1. Ez az egyezmény nem érinti a nemzetközi szokásjogból és más olyan nemzetközi egyezményekből eredő jogokat és kötelezettségeket, amelyeknek ezen egyezmény részes felei részesei vagy részeseivé fognak válni, és amelyek az ezen egyezmény által szabályozott kérdésekre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak.
2. Az egyezmény részes felei két- vagy többoldalú megállapodásokat köthetnek egymással az egyezményben szabályozott kérdések körében annak érdekében, hogy kiegészítsék vagy megerősítsék annak rendelkezéseit, vagy megkönnyítsék az abban foglalt elvek alkalmazását.
3. Ezen egyezmény egyetlen rendelkezése sem érinti az államok és magánszemélyek nemzetközi jog szerinti jogait, kötelezettségeit és felelősségét.

X. fejezet – Az egyezmény módosítása

50. cikk – Az egyezmény módosítása

1. A részes felek által benyújtott, az egyezmény módosítására irányuló javaslatot közölni kell az Európa Tanács főtítkárával, aki továbbítja azt az Európa Tanács tagállamainak, bármely aláíró félnek, bármely részes félnek, az Európai Uniónak, az 53. cikk rendelkezéseinek megfelelően ezen egyezmény aláírására felkért bármely államnak, valamint az 54. cikk rendelkezéseinek megfelelően az egyezményhez való csatlakozásra felkért bármely államnak.
2. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága fontolóra veszi a módosítási javaslatot, és az egyezmény azon részes feleivel folytatott konzultációt követően, amelyek nem tagjai az Európa Tanácsnak, az Európa Tanács Alapszabálya 20. cikkének d) pontja szerinti többséggel elfogadhatja a módosítást.
3. E cikk (2) bekezdése értelmében a Miniszteri Bizottság által elfogadott módosítás szövegét meg kell küldeni a részes feleknek elfogadás végett.
4. Az e cikk (2) bekezdésével összhangban elfogadott módosítások az azon időpontot követő egy hónapos időtartam lejártá utáni hónap első napján lépnek hatályba,

amikor az összes részes fél tájékoztatta az Európa Tanács főtitkárát a módosítás elfogadásáról.

XI. fejezet – Záró rendelkezések

51. cikk – Az egyezmény hatásai

1. Ezen egyezmény rendelkezései nem sértik a nemzeti jog és a kötelező erejű nemzetközi jogi eszközök azon rendelkezéseit, amelyek már hatályban vannak vagy hatályba léphetnek, és amelyek értelmében a környezeti bűnözés megelőzése és az ellene folytatott küzdelem terén kedvezőbb jogokat biztosítanak vagy biztosítanak a személyeknek.
2. Azok a felek, amelyek az Európai Unió tagállamai, kölcsönös kapcsolataikban alkalmazzák az ezen egyezmény hatálya alá tartozó ügyekre irányadó európai uniós szabályokat. Ez nem érinti a jelen egyezménynek a tagállamok többi részes féllel fennálló kapcsolatában történő teljes körű alkalmazását.

52. cikk – Vitarendezés

1. Az ezen egyezmény rendelkezéseinek alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatban esetleg felmerülő vitában részt vevő felek először tárgyalás, békéltetés, döntőbíróság vagy a békés vitarendezés kölcsönös megállapodás keretében elfogadott más módszere útján kísérlik meg rendezni a vitát.
2. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága vitarendezési eljárásokat határozhat meg, amelyeket a vitában részt vevő felek igénybe vehetnek, amennyiben így állapodnak meg.

53. cikk – Aláírás és hatálybalépés

1. Jelen egyezmény aláírásra nyitva áll az Európa Tanács tagállamai, az Európai Unió, valamint az egyezmény kidolgozásában részt vevő, tagsággal nem rendelkező államok számára.
2. Ez az egyezmény megerősítéshez, elfogadáshoz vagy jóváhagyáshoz kötött. A megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratokat az Európa Tanács főtitkáránál kell letétbe helyezni.
3. Jelen egyezmény az azt követő harmadik hónap eltelte utáni hónap első napján lép hatályba, amikor tíz aláíró állam, amelyek közül legalább nyolc az Európa Tanács tagja, e cikk (2) bekezdésnek megfelelően elismeri az egyezmény kötelező hatályát.
4. Ha az e cikk (1) bekezdésében említett bármelyik állam vagy az Európai Unió ezt követően arra vonatkozó szándékát fejezi ki, hogy az egyezményt magára nézve kötelező hatályúnak ismerje el, rá nézve az egyezmény az azon időpontot követő három hónapos időtartam lejártá utáni hónap első napján lép hatályba, amikor a megerősítő, az elfogadó vagy a jóváhagyó okiratát letétbe helyezte.

54. cikk – Csatlakozás az egyezményhez

1. Ezen egyezmény hatálybalépését követően az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága – az ezen egyezményben részes felekkel folytatott konzultációt és azok egyhangú hozzájárulását követően – felkérheti az Európa Tanácsban tagsággal nem rendelkező bármely olyan államot, amely nem vett részt ezen egyezmény kidolgozásában, hogy az Európa Tanács Alapszabálya 20. cikkének d) pontjában előírt többséggel hozott

határozattal és a Miniszteri Bizottságban való részvételre jogosult felek képviselőinek egyhangú szavazatával csatlakozzon ehhez az egyezményhez.

2. A csatlakozó államok tekintetében az egyezmény a csatlakozási okiratnak az Európa Tanács főtitkáránál történt letétbe helyezéstől számított három hónapos időtartam lejáratát követő hónap első napján lép hatályba.

55. cikk – Területi hatály

1. Bármely állam vagy az Európai Unió az aláírás időpontjában, vagy megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratának letétbe helyezésekor megjelölheti azon területet vagy területeket, amelyre, illetve amelyekre ez az egyezmény vonatkozik.
2. Bármely részes fél bármely későbbi időpontban az Európa Tanács főtitkárához címzett nyilatkozatában kiterjesztheti jelen egyezmény alkalmazását bármely további, a nyilatkozatban meghatározott olyan területre, amelynek nemzetközi kapcsolataiért felelős vagy amelynek nevében kötelezettségeket vállalhat. Az ilyen terület vonatkozásában az egyezmény attól a naptól számított három hónapos időtartam lejáratát követő hónap első napján lép hatályba, amelyen a főtitkár ezen nyilatkozatot átvette.
3. Az előző két bekezdés értelmében tett bármely nyilatkozat az abban megjelölt bármely terület viszonylatában az Európa Tanács főtitkárához címzett értesítéssel visszavonható. A visszavonás a főtitkárnak címzett értesítés kézhezvételét követő három hónapos időszak lejáratát követő hónap első napján lép hatályba.

56. cikk – Fenntartások

1. Az e cikk (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivételeken túl ezen egyezmény egyetlen rendelkezéséhez sem fűzhető fenntartás.
2. Bármely állam vagy az Európai Unió, amikor az egyezményt aláírja vagy a megerősítő, az elfogadó, a jóváhagyó vagy a csatlakozási okiratát letétbe helyezi, az Európa Tanács főtitkárához címzett nyilatkozattal kijelentheti, hogy fenntartja a jogot arra, hogy a 33. cikk (1) bekezdésének d) pontjában megállapított rendelkezéseket ne alkalmazza, vagy csak meghatározott esetekben vagy meghatározott feltételek mellett alkalmazza.
3. Harmonizált jogszabályai alapján a regionális integrációs szervezet és annak tagállamai az aláíráskor vagy a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirat letétbe helyezésekor az Európa Tanács főtitkárához címzett nyilatkozattal meghatározhatják a következőket:
 - (a) a jelen egyezmény 3. cikkének a) pontjában szereplő „jogellenes” kifejezés alkalmazási körét; valamint
 - (b) a jelen egyezmény 13. és 14. cikke, valamint 19–22. és 26–30. cikkei szerinti bűncselekmények meghatározásához használt „nemzeti jog”, „nemzeti rendelkezések”, „védett” és „követelmény” fogalmak alkalmazási körét.
4. Bármely fél az Európa Tanács főtitkárához címzett nyilatkozattal részben vagy egészben visszavonhatja a fenntartását. Ez a nyilatkozat abban az időpontban válik hatályossá, amikor a főtitkár megkapta.

57. cikk – Felmondás

1. Jelen egyezményt bármely részes fél bármikor felmondhatja az Európa Tanács főtitkárához címzett értesítéssel.
2. A felmondás a főtitkárhoz címzett értesítés kézhezvételét követő három hónap utáni hónap első napján lép hatályba.

58. cikk – Értesítés

Az Európa Tanács főtitkára értesíti az Európa Tanács tagállamait, azon nem tag államokat, amelyek részt vettek az egyezmény kidolgozásában, az aláírókat, a részes feleket, az Európai Uniót és az egyezményhez való csatlakozásra meghívott államokat a következőkről:

- (a) az egyezmény aláírásáról;
- (b) valamely megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirat letétbe helyezéséről;
- (c) ezen egyezménynek bármely, az 53. és az 54. cikk szerinti hatálybalépésének időpontjáról;
- (d) az 50. cikkel összhangban elfogadott bármely módosításról és a módosítás hatálybalépésének időpontjáról;
- (e) az 56. cikk alapján tett fenntartásokról és a fenntartások visszavonásáról;
- (f) bármely, az 57. cikk rendelkezéseinek megfelelően tett felmondásról; vagy
- (g) az egyezménnyel kapcsolatos minden egyéb cselekményről, értesítésről vagy közlésről.

A fentiek hitelül a kellően meghatalmazott alulírottak aláírták az egyezményt.

Készült [...] -ben/-ban, 202X. [...] napján, angol és francia nyelven, amely szövegek mindegyike egyaránt hiteles, egyetlen példányban, amit az Európa Tanács levéltárában kell elhelyezni. Az Európa Tanács főtitkára az Európa Tanács valamennyi tagállama, az ezen egyezmény kidolgozásában részt vevő, tagsággal nem rendelkező államok, az Európai Unió, valamint minden, az ez egyezményhez történő csatlakozásra felhívott állam számára hitelesített másolatot küld.

2. MELLÉKLET

Fenntartás bizonyos fogalmaknak az Európa Tanács környezet büntetőjog általi védelméről szóló egyezménye szerinti meghatározásával kapcsolatban

A környezet büntetőjog általi védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: az Egyezmény) 56. cikkének (3) bekezdésével összhangban az Európai Unió kijelenti, hogy az egyezmény 3. cikkének a) pontjában a „jogellenes” kifejezés meghatározásához használt „nemzeti jog” fogalma az az Unió környezetpolitikájának az Európai Unió működéséről szóló szerződés 191. cikkének (1) bekezdésében meghatározott célkitűzései valamelyikének megvalósításához hozzájáruló uniós jogot, valamint az Európai Unió valamely tagállamának olyan törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezését vagy valamely tagállam illetékes hatósága által hozott olyan határozatot jelent, amely a vonatkozó uniós jogot érvényt szerez. Ugyanez a jelentés vonatkozik az adott magatartásnak az egyezmény 14., 19., 20., 21., 26., 29. és 30. cikke szerinti meghatározása céljából használt „nemzeti jog” és „nemzeti rendelkezések” fogalmára is. Továbbá az adott magatartásnak az egyezmény 13., 22., 27., 28. és 29. cikke szerinti meghatározása céljából használt „védett” és „követelmény” fogalmakat a fent meghatározott nemzeti joggal összhangban kell értelmezni.